

# РЕШЕНИЕ

№ 5179

гр. София, 31.07.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,**  
в открито заседание на 05.07.2023 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Красимира Милачкова**

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **3435** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – чл. 207 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).  
Образувано е по искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ), предявени от И. И. К. срещу Прокуратурата на Република България с цена общо 3008 лева, заедно със законната лихва върху сумата, считано от деня на завеждане на исковата молба – 07.04.2023 г., до окончателното ѝ изплащане. Първоначалната искова молба е уточнена с последващи от 02.05.2023 г. и от 03.07.2023 г. Ищцата претендира обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 8 лева, както и неимуществени вреди, изразяващи се в преживени неприятни емоции, усещания и притеснения, отразили се зле на самочувствието и здравето ѝ, в размер на 3000 лева. Вредите се твърди да са претърпени от незаконосъобразно действие на служител на ответника, изразяващо се в събиране на такса за предоставяне на документ от трудовото досие на ищеца. Сочи се, че съгласно чл. 5, б. „б“ от Закона за държавните такси (ЗДТ), се освобождават от заплащане на държавни такси - документите и книгата по трудовата дейност на работниците и служителите по законите за защита на труда и разпоредбите, издавани по тяхното приложение, както и трудовите договори - индивидуални и колективни. Събирането на такса по искането на ищеца като служител по реда на Кодекса на труда (КТ) е определено като незаконосъобразно. Ответникът, чрез процесуалния си представител, оспорва исковите като неоснователни и недоказани по основание и по размер. Навежда аргументи за недопустимост на иска за претендирани

неимуществените вреди. Прокурорът изразява становище за неоснователност на исковата претенция и счита, че не следва да бъде уважена.

След като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, съдът в настоящия състав намира, че исковете са допустими, а разгледани по същество – неоснователни.

Прокуратурата на Република България е юридическо лице съгласно чл. 137 от Закона за съдебната власт (ЗСВ). Следователно, тя е надлежен ответник съгласно чл. 205, ал. 1 АПК. В производства от вида на настоящето, ищецът носи доказателствената тежест да установи съществуването на обстоятелствата, посочени в исковата молба, от които черпи благоприятни за себе си правни последици, като следва да установи: 1) съществуването на твърдените вреди, 2) наличието на незаконосъобразни актове, действия и бездействия на служителите на ответника при изпълнение на административна дейност, 3) наличието на пряка причинно-следствена връзка между първите две.

Съгласно чл. 203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетения за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. При празноти субсидиарно се прилагат правилата на ЗОДОВ (чл. 203, ал. 2 АПК). Разпоредбата на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ гласи: „Държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност“. За да е налице основание за ангажиране отговорността на държавата или общините е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

Установява се от представените по делото доказателства, че с молба № PRB202318333004I от 10.03.2023 г., ищцата е отправила искане до главния секретар на Администрацията на главния прокурор (А.) за предоставяне на копие от допълнително споразумение за актуализиране на работната ѝ заплата от 01.01.2022 г. Видно от представеното платежно нареждане, ищцата е наредила превод в размер на 2 лева по сметката на Прокуратурата за издаване на заверен препис от документ, като за същия превод е платена такса в размер на 6 лева.

Видно от представената Заповед № РД-08-1204/31.08.2022 г. на главния прокурор, трудовото правоотношение на ищцата И. И. К. е прекратено, като ѝ е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“. Заповедта е оспорена по съдебен ред, като е образувано гр. дело № 58683/2022 г. по описа на Софийски районен съд, 79 състав. От представеното удостоверение се установява, че посоченото дело е било образувано на 01.11.2022 г., със страни И. И. К., ищец и Прокуратурата на Република България, ответник, с предмет: предявени кумулативно обективно съединени иски, както следва – с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ за признаване за незаконосъобразно на уволнението, извършено със Заповед № РД-08-1203/31.08.2022 г. и неговата отмяна; с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 вр. чл. 225, ал. 1 КТ за заплащане на сумата от 19 239,78 лева, представляваща обезщетение за оставане без работа, вследствие на незаконното уволнение, за периода от 01.09.2022 г. до 28.02.2023 г.; с правно основание чл. 74, ал. 4 КТ за прогласяване за недействителни на клаузите на т. 1 и т. 2 от допълнително споразумение № 1775/17.11.2021 г. към трудов договор № РД-08-1390/12.12.2016 г., сключен между И. И. К. и Прокуратурата на Република България, както и с правно основание чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД за заплащане на сумата от

7000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в причинени болки и страдания, както и дискомфорт, вследствие на действията на ответния работодател, а именно: преназначаване на длъжност „главен експерт - юрист“ в звено „Вътрешен одит“, без да притежава необходимата квалификация за служителите в него, както и възлагането на дейности, които не съответстват на притежаваната от нея такава.

Съгласно Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и министерството на правосъдието (Тарифа № 1), раздел „Д“ - Такси, събирани от прокуратурата, т. 63, за удостоверения, служебни бележки, заверени преписи от документи, несвързани с наказателното производство от общ характер се събира такса в размер на 2,00 лева за първа страница и 1,00 лев за всяка следваща страница. Страните не спорят, а от представената заповед № РД-08-1204/31.08.2022г. на главния прокурор е видно, че с нея трудовото правоотношение между прокуратурата и ищцата е прекратено. Доколкото не се установява, нито се твърди друго, следва да се приеме, че към 10.03.2023 г. - датата на подаване на молбата за предоставяне на копие от допълнително споразумение за актуализиране на работната заплата от 01.01.2022 г. до главния секретар на А., ищцата вече не е била служител в прокуратурата. След като не е била страна по трудово правоотношение, за издаването на поискания заверен препис от документ, несвързан с наказателно производство, ищцата е следвало да заплати такса, според посочената по-горе Тарифа № 1. Следователно, не е налице незаконосъобразно действие от страна на служителя на ответника при поискване на съответната такса. Незаконосъобразни са тези действия, които не се основават на закона или не са в изпълнение на административен акт. Неприложима е разпоредбата на чл. 5, б. „б“ ЗДТ, на която се позовава ищцата, тъй като визира хипотезата на освобождаване от заплащане на държавна такса на документите и книгата по трудовата дейност на работниците и служителите по законите за защита на труда и разпоредбите, издавани по тяхното приложение, както и трудовите договори - индивидуални и колективни. Държавните такси представляват финансови плащания, установени от държавата, които се събират от държавните учреждения, във връзка с извършваните от тях услуги на учреждения, предприятия, организации и граждани. Съгласно чл. 1, ал. 1 ЗДТ, държавните такси се събират от органите на съдебната власт, от другите държавни органи и бюджетни организации в размери, определени с тарифи, одобрени от Министерския съвет, и постъпват в държавния бюджет, освен ако със закон е предвидено друго. Съгласно чл. 2, ал. 1 ЗДТ държавните такси са прости и пропорционални и се заплащат в брой или безкасово по съответната сметка, а според чл. 3 ЗДТ, държавната такса се заплаща при предявяване на искането за извършване на действието и/ или при издаване на документа, за който се плаща такса, така както е указано в тарифата. В изпълнение на делегираното от закона правомощие да одобрява тарифи, Министерският съвет е приел Тарифа № 1. Предвиденото в чл. 5 ЗДТ освобождаване от заплащане на държавни такси не обосновава извод за недължимост на такава от всеки. В тази разпоредба са посочени документите и правните субекти, които се освобождават от заплащане на държавни такси, т. е., това са законови изключения.

Разпоредбата на чл. 128а, ал. 1 КТ вменява задължение на работодателя по писмено искане на работника или служителя да му издаде и предостави необходимите документи, удостоверяващи факти, свързани с трудовото правоотношение, в

14-дневен срок от искането. В случая при подаването на искането за копие от документ не е съществувало вече трудово правоотношение между прокуратурата и ищцата. Ето защо, за последната не е съществувала правната възможност за изискването на документи от работодателя, които са свързани с трудовото й правоотношение, при което да е била налице основание за освобождаване от заплащането на такса. По изложените съображения не може да се приеме, че изискването на такса в размер на 2 лв. представлява незаконосъобразно действие на служителите на ответника. Поради това, безпредметно е изследването относно съществуването на пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между действието и извършения разход в посочения размер, заедно с банковата такса в размер на 6 лв.

По отношение на претендираните неимуществени вреди, сочени за причинени вследствие от действия на Прокуратурата по преместване на ищцата в звено „Вътрешен одит“, съдът в настоящия състав намира, че за сочените обстоятелства не бяха представени доказателства. Видно от представените болнични листове, в периодите 02-08.09.2021г., 08-14.12.2021г., 15-21.12.2021г., 08-14.02.2022г., 22.02.-07.03.2022г., 10-13.05.2022г., 14-20.05.2022г., 25-29.07.2022г. и 04-05.08.2022г. ищцата е претърпяла различни заболявания. Не са представени доказателства, годни да обосноват извод за съществуването на пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между твърдените от ищцата бюрократични и финансови пречки, създадени от Прокуратурата при издаването на съответния документ и необходимостта от заплащане на такса, както и негативни изживявания при преместване на друга длъжност, и съответно периодите на влошено здраве. Наред с това, не са представени и доказателства, годни да обосноват незаконосъобразност на някое от описаните действия. По-специално относно твърдените неимуществени вреди във връзка с уволнението следва да се отбележи, че съществуването на тези вреди може да бъде преценявано в случай, че то бъде отменено като незаконосъобразно от съда, който спор обаче е извън предмета на настоящето производство.

По изложените съображения съдът в настоящия състав намира, че не се установяват незаконосъобразни действия на администрацията. Съответно, безпредметно е изследването, съществува ли причинно-следствена връзка между действията на служителите на ответника и претърпените от ищца имуществени и неимуществени вреди. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ пречатства реализирането на отговорността на ответника. Само на това основание, исковата претенция, като неоснователна, следва да бъде отхвърлена. При този изход на спора следва да бъде уважено своевременно направеното от страна на ответника искане за юрисконсултско възнаграждение. Съдът определя последното съгласно чл. 37 от Закона за правната помощ във вр. с чл. 24 от Наредбата на заплащане на правната помощ в размер на 100 лева.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, съдът

#### РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковите с правно основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, предявени от И. И. К., с ЕГН [ЕГН], срещу Прокуратурата на Република България за обезщетяване съответно на имуществени

вреди в размер на общо 8 (осем) лева и неимуществени вреди в размер на 3000 (три хиляди) лева, сочени за причинени от незаконосъобразно действие на служител на ответника, изразяващо се в събиране на такса за предоставяне на документ от трудовото досие на ищцата, заедно със законната лихва върху сумата, считано от 07.04.2023 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА И. И. К., с ЕГН [ЕГН], да заплати на Прокуратурата на Република България сумата от 100 (сто) лева – възнаграждение за юрисконсулт.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: